

Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yerel Kredi	AKTS	Ders (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuvar (saat/hafta)
Çeviri Teknolojileri ve Makine Çevirisi	BDE5106	3	7.5	3	0	0

Önkoşullar	Yok
------------	-----

Yarıyıl	Güz, Bahar
---------	------------

Dersin Dili	Türkçe
-------------	--------

Dersin Seviyesi	Yüksek Lisans Seviyesi
-----------------	------------------------

Ders Kategorisi	Uzmanlık/Alan Dersleri
-----------------	------------------------

Dersin Veriliş Şekli	Yüz yüze
----------------------	----------

Dersi Sunan Akademik Birim	Batı Dilleri ve Edebiyatı Bölümü
----------------------------	----------------------------------

Dersin Koordinatörü	Senem Öner Bulut
---------------------	------------------

Dersi Veren(ler)	Senem Öner Bulut
------------------	------------------

Asistan(lar)ı	
---------------	--

Dersin Amacı	Çeviri ve dil hizmetleri sektöründe kullanılan Bilgisayar Destekli Çeviri (BDÇ) araçlarının işlevleri ile makine çevirisi sonrası düzeltme, makine çevirisi öncesi düzeltme ve makine çevirisi kalite değerlendirmesine ilişkin betimleyici ve uygulamalı çalışmalar yürütmek.
--------------	--

Dersin İçeriği	Bilgisayar Destekli Çeviri (BDÇ) araçları, terminoloji araçları, kalite kontrol araçları, proje yönetimi araçlarının kullanıma ilişkin güncel uygulamalar. Makine çevirisi sonrası düzeltmenin tanımı, seviyeleri ve gereklilikleri. Makine çevirisi sonrası düzeltme araçlarının kullanımı. Makine çevirisi öncesi düzeltmenin tanımı ve gereklilikleri. Kontrollü dil ve teknik metin yazarlığı uygulamaları. Makine çevirisi kalite değerlendirmesi, hata analizi ve uluslararası kalite metrikleri.
----------------	---

Opsiyonel Program Bileşenleri	Yok
-------------------------------	-----

Ders Öğrenim Çıktıları

1	Öğrenciler güncel bilgisayar destekli çeviri araçlarının işleyişine ilişkin değerlendirme yapabileceklerdir.
2	Öğrenciler makine çevirisi uygulamalarının çevirmenlik mesleği üzerindeki etkisi konusunda eleştirel farkındalık geliştireceklerdir.
3	Öğrenciler makine çevirisine ilişkin farklı uygulamalar konusunda kuramsal ve uygulamaya dayalı bilgi ve deneyim kazanacaklardır.
4	Öğrenciler farklı düzeylere ve gerekliliklere göre makine çevirisi sonrası düzeltme yapabileceklerdir.
5	Öğrenciler temel düzeyde makine çevirisi öncesi düzeltme ve makine çevirisi kalite değerlendirmesi yapabileceklerdir.

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş	Giriş

2	Çeviri teknolojileri: bilimsel araştırmalar ve uluslararası kalite standartları-I (BDÇ, Makine Çevirisi, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi)	Massey, Gary. 2021. Re-framing conceptual metaphor translation research in the age of neural machine translation: investigating translators' added value with products and processes. Training, Language and Culture 5.37-56. Öner Bulut, Senem. 2019. Integrating machine translation into translator training: towards 'human translator competence'? transLogos Translation Studies Journal 2.1-26. Moorkens, Joss. 30 Nov 2023. 'I am not a number': on quantification and algorithmic norms in translation. P
3	Çeviri teknolojileri: bilimsel araştırmalar ve uluslararası kalite standartları-II (BDÇ, Makine Çevirisi, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi)	Flanagan, Marian and Tina Paulsen Christensen. 2014. Testing post-editing guidelines: how translation trainees interpret them and how to tailor them for translator training purposes. The Interpreter and Translator Trainer 8.257-275. Nitzke, Jean, Silvia Hansen-Schirra and Carmen Canfora. 2019. Risk management and post-editing competence. The Journal of Specialised Translation 31.239-259. Mercader-Alarcón, J. and F. Sánchez-Martínez. 2016. Analysis of translation errors and evaluation of pre-e
4	Çeviri teknolojileri: bilimsel araştırmalar ve uluslararası kalite standartları-III (BDÇ, Makine Çevirisi, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi)	He, Sui. 2024. Prompting ChatGPT for translation: a comparative analysis of translation brief and persona prompts. Cornell University. arXiv:2403.00127v1. O'Brien, Sharon. 2024. Human-centered augmented translation: against antagonistic dualisms. Perspectives 32.391-406. do Carmo, Félix. 2022. Debunking A few machine translation myths: from 'Zero-Shot Translation' to 'Human Parity' and 'No Language Left Behind'. CTS Convergence Lectures (Online).
5	Çeviri teknolojileri: güncel uygulamalar-I (BDÇ araçları, Makine Çevirisi araçları, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi araçları)	Öğrenci Sunumları (BDÇ araçları, Makine Çevirisi araçları, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi araçları)
6	Çeviri teknolojileri: güncel uygulamalar-II (BDÇ araçları, Makine Çevirisi araçları, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi araçları)	Öğrenci Sunumları (BDÇ araçları, Makine Çevirisi araçları, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi araçları)

7	Çeviri teknolojileri: güncel uygulamalar-III (BDÇ araçları, Makine Çevirisi araçları, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi araçları)	Öğrenci Sunumları (BDÇ araçları, Makine Çevirisi araçları, Büyük Dil Modelleri (LLMs) ve Üretken Yapay Zekâ Çevirisi araçları)
8	Midterm 1 / Practice or Review	
9	Çeviri Teknolojileri Projesi Gruplarının Oluşturulması ve Rol Dağılımlarının Belirlenmesi	Ön Hazırlık
10	Çeviri Teknolojileri Projesi Tasarımlarının ve Ön Hazırlık Çalışmalarının Sunulması-I	Ön Hazırlık
11	Çeviri Teknolojileri Projesi Tasarımlarının ve Ön Hazırlık Çalışmalarının Sunulması-II	Ön Hazırlık
12	Ara Sınav 2	
13	Çeviri Teknolojileri Projesi Tasarımlarının ve Ön Hazırlık Çalışmalarının Sunulması-III	Ön Hazırlık
14	Çeviri Teknolojileri Projesi Sunumları-I	Sunumlar
15	Çeviri Teknolojileri Projesi Sunumları-II	Sunumlar
16	Final	

Değerlendirme Sistemi

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım		
Laboratuvar		
Uygulama		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği		
Ödev		
Sunum/Jüri		
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar	2	60
Final	1	40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		40
TOPLAM		100

AKTS İşyükü Tablosu

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	3	42
Laboratuvar			0
Uygulama			0
Arazi Çalışması			0

Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	11	154
Derse Özgü Staj			0
Ödev			0
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			0
Projeler			0
Sunum / Seminer			0
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	2	10	20
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	5	5
Toplam İşyükü			221
Toplam İşyükü / 30(s)			7.37
AKTS Kredisi			7.5

Diğer Notlar	Yok
--------------	-----